

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ELEKTRĖNŲ PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO
DARBUOTOJŲ, SUSIDŪRUSIŲ SU GALIMA KORUPCINIO POBŪDŽIO
NUSIKALSTAMA VEIKLA, ELGESIO TASYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIS NUOSTATOS**

1. Viešosios įstaigos Elektrėnų pirminės sveikatos priežiūros centro darbuotojų, susidūrusių su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veikla, elgesio taisyklės (toliau - Taisyklės) nustato kaip Viešosios įstaigos Elektrėnų pirminės sveikatos priežiūros centro (toliau – Įstaigos) darbuotojai privalo elgtis Įstaigos veikloje susidūrę su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika arba gavę apie tai informacijos.
2. Taisyklėse vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:
 - 2.1. Korupcinio pobūdžio nusikalstama veika – kyšininkavimas ir papirkimas suprantami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse.
 - 2.2. Įstaigos darbuotojas (toliau – Darbuotojas) – Įstaigoje pagal darbo sutartį dirbantis asmuo.
 - 2.3. Įgaliotasis darbuotojas – Darbuotojas, Įstaigos vadovo įgaliotas vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę.
 - 2.4. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos yra suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.
3. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V-773 patvirtintomis „Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų darbuotojų, susidūrusių su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, elgesio taisyklėmis“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. liepos 10 d. įsakymo Nr. V-801 redakcija).

**II SKYRIUS
DARBUOTOJO VEIKSMAI, SUSIDŪRUS SU GALIMA KORUPCINIO POBŪDŽIO
NUSIKALSTAMA VEIKA**

4. Bet kurių asmenų Darbuotojo atžvilgiu atliekami veiksmai, kurie galėtų būti traktuojami kaip korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, Įstaigos veikloje negali būti toleruojami, o Darbuotojas turi aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruoja korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.
5. Darbuotojai privalo elgtis kompetentingai ir nedaryti nieko, kas padėtų papirkėjui apsispręsti. Nereikalauti ir neprovokuoti asmens duoti kyšio. Elgtis ramiai, savo atsisakymą išreikšti aiškiai ir trumpai, vengti diskusijų.
6. Darbuotojas asmenims turi paaiškinti, kad ir bet koks siūlymas, užuomina ar pažadas, susijęs su korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos turiniu taip pat gali būti traktuojamas kaip neteisėtas veiksmas ir įspėti, kad už jį gresia baudžiamoji atsakomybė.

7. Asmeniui, Įstaigoje siekiančiam gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, Darbuotojai privalo nurodyti, kad jam paslaugos yra nemokamos, jei jo apsilankymas atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnyje nustatytas valstybės laiduojamos (nemokamos) sveikatos priežiūros teikimo sąlygas. Jei asmuo kreipiasi nesilaikydamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnyje nustatytų valstybės laiduojamos (nemokamos) sveikatos priežiūros teikimo sąlygų, jam Darbuotojas turi paaiškinti, kokia Įstaigoje yra mokamų (iš dalies mokamų) paslaugų teikimo tvarka ir nurodyti, kad jis gali susipažinti su tokia tvarka Įstaigos elektroniniame puslapyje arba informacijos kabinete.
8. Asmeniui, kuris išreiškė norą savanoriškai (tiesiogiai ar per kitus fizinius ar juridinius asmenis) finansiškai ar kitokia turtine išraiška padėkoti darbuotojui ar Įstaigai už suteiktas paslaugas, turi būti paaiškinta, kad tą jis gali padaryti tik skirdamas paramą ar labdarą vadovaujantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nuostatomis.
9. Jei pinigai ar kiti daiktai buvo palikti netyčia, paprašyti asmens kuo greičiau juos pasiimti. Jei asmuo, neatsižvelgdamas į Darbuotojo prieštaravimą, paaiškinimą ir įspėjimą, savo veiksmais padarė galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, Darbuotojas turi apie tai nedelsdamas informuoti tiesioginį vadovą ir Įgaliotą darbuotoją, o šiam nesant – pateikti pranešimą skubios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112 (rekomenduojamas pranešimo turinys – 1 priedas).

III SKYRIUS

ĮGALIOTO DARBUOTOJO VEIKSMAI, GAVUS PRANEŠIMĄ APIE GALIMĄ KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMĄ VEIKĄ

10. Įgaliotas darbuotojas, gavęs žodinę ar rašytinę informaciją (toliau – pranešimas) apie galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką:
 - 10.1. Nuvykęs į vietą, išsiaiškina asmens ketinimus, jei galimai korupcinio pobūdžio nusikalstama veika tebevykdoma, įvertina riziką. Asmenys, teikdami kyšį darbo funkcijų atlikimo metu, siekia paveikti sprendimus, tikėdamiesi jiems palankaus sprendimo, todėl turi būti vertinami kaip potencialūs pažeidėjai, o jų duodamas kyšio dalykas turi būti tinkamai įvertintas. Visais atvejais įspėja galimą kyšio davėją apie gresiančią baudžiamąją atsakomybę;
 - 10.2. Įvertinęs pranešimo turinį ir nustatęs galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, nedelsdamas informuoja Įstaigos vadovą ir susisieikia skubios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112 bei imasi visų priemonių galimai nusikalstamai veikai sustabdyti ir fiksuoti;
 - 10.2.1. Informuoja kyšio davėją, kad jis turės palaukti, kol atvyks policijos pareigūnai. Jei kyšio davėjas pasišalino iš įvykio vietos, visą informaciją perduoda atvykusiems policijos pareigūnams;
 - 10.2.2. jei įmanoma, nustato kyšio dalyką – koks tai daiktas, jei pinigai – kiek ir kokių kupiūrų, koks jų nominalas, kokia valiuta, kiekis, į ką įdėta, įpakuota (pvz., į maišelį, voką ir pan.), su kokiais dokumentais ar daiktais pateiktas ir kitus svarbius požymius. Svarbu tai, kada tiksliai ir kur buvo įdėtas / paliktas kyšis (pvz., atneštuose dokumentuose, kabinete ant stalo ar po stalu ir pan.);
 - 10.2.3. imasi priemonių galimai įvykio vietai apsaugoti iki atvyks policijos pareigūnai. Jeigu pinigai, daiktai buvo palikti ant stalo, įkišti į stalčių ar numesti ant žemės, rasti automobilyje, drabužių kišenėse, palikti juos ten, kur yra. Neliesti rankomis (negalima perskaičiuoti pinigų kupiūrų) ir stengtis užtikrinti, kad ir kiti asmenys nieko neliestų. Svarbu paduotą kyšį laikyti papirkėjui matomoje, bet nepasiekiamoje vietoje (siekiant, kad jis nebūtų sunaikintas) iki atvyks policijos pareigūnai. Nepažeidžiant asmens privataus gyvenimo neliečiamybės galima įvyki fiksuoti garso ar vaizdo įrašu.

- 10.2.4. jei yra asmenų, kurie galėjo matyti galimą papirkimo ar bandymo papirkti faktą, užsirašyti jų duomenis (vardas, pavardė) ir kontaktinius duomenis (kuriais būtų galima susisiekti), esant galimybei paprašyti palaukti, kol atvyks policijos pareigūnai;
- 10.3. Įvertinęs pranešimo turinį ir nustatęs, kad nepadaryta galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika arba asmuo po Darbuotojo ir Įgalioto darbuotojo įspėjimo apie baudžiamąją atsakomybę atsisakė tolimesnių galimai nusikalstamų veiksmų ir nekilo jokių pasekmių, nedelsiant informuoja Įstaigos vadovą, pateikdamas užpildytą Pranešimą apie galimai padarytą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką (2 priedas).
11. Įgaliotas darbuotojas iki atvyks policijos pareigūnai raštu užpildo Pranešimą apie galimai padarytą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką (2 priedas), instruktuoja Darbuotoją apie tolimesnių veiksmų eigą.
12. Atvykus policijos pareigūnams Įgaliotas darbuotojas užtikrina pagalbą pareigūnams atliekant aplinkybių tyrimą ir bendradarbiauja su tyrimą atliekančiais pareigūnais.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Įgaliotas darbuotojas per 5 darbo dienas informuoja atsiųsdamas 2 priede nurodytą formą, su nuasmenintais duomenimis:
 - 13.1. apie Taisyklių 9.2 papunktyje nurodytą atvejį Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) Antikorupcijos ir atitikties skyrių elektroniniu paštu pranesk@sam.lt ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą (toliau – STT) elektroniniu paštu pranesk@stt.lt;
 - 13.2. apie Taisyklių 9.3 papunktyje nurodytą atvejį Sveikatos apsaugos ministerijos Antikorupcijos ir atitikties skyrių elektroniniu paštu pranesk@sam.lt.
14. Įstaigų Darbuotojai, vykdydami savo pareigą, numatytą Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10¹ straipsnyje, privalo per įmanomai trumpiausią laiką nuo sužinojimo apie korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką momento pranešti Lietuvos Respublikos prokuratūrai, Specialiųjų tyrimų tarnybai arba ikiteisminio tyrimo įstaigai apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, išskyrus veiką, kurią galbūt padarė jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai, jei jis gavo duomenų, liudijančių šios veikos padarymą, arba pats stebėjo ar kitaip fiksavo šios veikos padarymą ir jei teisės aktuose nėra numatyta praneštinis informacijos atskleidimo ribojimų.
15. Su Taisyklėmis visi Įstaigos darbuotojai supažindinami pasirašytinai.
16. Taisyklės skelbiamos Įstaigos elektriniame puslapyje, Įstaigos informaciniuose stenduose patalpinama informacija, kad su Taisyklėmis galima susipažinti informacijos kabinete. Įstaigos informaciniuose stenduose patalpinama informacija, atsakingo už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą kontaktai (telefonas, el. pašto adresas, kabineto numeris).

Lietuvos nacionalinės sveikatos
sistemos įstaigų darbuotojų,
susidūrusių su galima korupcinio
pobūdžio nusikalstama veika, elgesio
taisyklių
1 priedas

**REKOMENDUOJAMAS PRANEŠIMO TURINYS
SKUBIOS PAGALBOS TARNYBŲ TELEFONO NUMERIU 112
APIE GALIMAI PADARYTĄ KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMĄ VEIKĄ**

1. Prieš kiek laiko (kada) įvyko arba tebevyksta veika (pvz.: reikalaujama atnešti kyšį, kyšio dalykas dar neperduotas ir kt.).

2. Nurodyti planuojamos, vykdomos ar įvykdytos galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos padarymo vietą: adresą, įstaigos pavadinimą, skyriaus pavadinimą, kabinetą ir kt.

3. Planuojančio ar vykdančio galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką asmens duomenys (vardas, pavardė). Kur šiuo metu yra ar gali būti šis asmuo (pvz.: vietoje, iš gydymo įstaigos pasišalino ir pan.). Nurodyti kitas aplinkybes, galinčias padėti identifikuoti šiuos asmenis bei asmenis, galinčius suteikti reikšmingos informacijos apie planuojamos, daromos ar padarytos galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos aplinkybes.

4. Asmens duomenys (vardas, pavardė) ir pareigos, kuriam siūlomas ar duotas kyšis (vadovas, padalinio vadovas, specialistas ar kt.).

5. Koks kyšio dalykas (pinigai, vokas su nenustatytu turiniu, meno kūrinys, nuolaidų kuponas, kt.). Jei įmanoma nustatyti vizualiai, neliečiant kyšio dalyko, nurodyti jo galimą turtinę vertę.

6. Pranešančio asmens apie planuojamą, daromą ar padarytą galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką duomenys (vardas, pavardė), pareigos, kontaktiniai duomenys (telefono numeris, jei skiriais nuo telefono numerio, kuriuo pranešama apie nusikalstamą veiką).

<p>Jei kyšio dalykas ne pinigai (daiktai, dovanų čekiai, maisto produktai, gėrimai ar kitos vertybės, siūlomos nemokamos paslaugos, nuolaidos ir kt.) trumpas apibūdinimas.</p>	
<p>2. Kas padarė galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką? Kokie galėjo būti asmens motyvai darant galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką?</p>	
<p>3. Galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos padarymo vieta, laikas, būdas, kyšio dalyko trumpas apibūdinimas, vieta, kurioje palikta (voke, ant stalo, tarp dokumentų, kt.) ir kitos aplinkybės.</p>	
<p>Duomenys apie galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką padariusį asmenį ar asmenis</p>	
Vardas ir pavardė	
Darbovietė (pildoma, jei padarė Darbuotojas)	
Pareigos (pildoma, jei padarė Darbuotojas)	
Kontaktiniai duomenys	
<p>4. Ar yra kitų asmenų, kurie dalyvavo ar galėjo dalyvauti darant galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką? Jei taip, nurodykite, kas jie.</p>	
<p>5. Ar yra kitų asmenų ar Darbuotojų, žinojusių ar žinančių apie planuojamą, daromą ar padarytą galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką? Jei taip, pateikite jų kontaktinius duomenis.</p>	
<p>Duomenys apie galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką mačiusį asmenį ar asmenis</p>	
Vardas ir pavardė	
Pareigos (Darbuotojo)	
Darbovietė (Darbuotojo)	
Telefono Nr.	
El. paštas	
<p>6. Kada galimai korupcinio pobūdžio nusikalstama veika buvo padaryta ir kada apie tai sužinojote arba pastebėjote?</p>	
<p>7. Galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką pagrindžiantys duomenys (dokumentai, garso, vaizdo įrašai, nuotraukos, galimą nusikalstamą veiką patvirtinančios kompiuterio ekrano langų kopijos, žinutės, elektroninio pašto pranešimų vaizdai, nuorodos į viešojoje erdvėje esančią informaciją ir t. t.):</p>	
Yra	Nėra

Perduota policijai	Neperduota policijai
8. Pranešimas pasitvirtino	Pranešimas nepasitvirtino
9. Priimtas sprendimas pagal Taisyklių 10.2 punktą	Priimtas sprendimas pagal Taisyklių 10.3 punktą
Data	Parašas